

Δημιουργικά ΠΕΜΠΤάκια

Σχολική εφημερίδα των μαθητών της Ετάξης του 2^{ου}
δημοτικού σχολείου Βόλου

Επιμέλεια εντύπου: Αναστασία Νιτσάκη
(εκπ/κός ΠΕ 70)

Τεύχος 6^ο, Απρίλιος 2023

Στοχεύουμε σε ένα ...
καλύτερο μέλλον!

Περιεχόμενα

- Έρευνα-ερωτηματολόγιο-αποτελέσματα έρευνας
- Μηδενική φτώχεια
- Φτωχότερες χώρες του κόσμου
- Συνέντευξη
- Δράση για το κλίμα
- Ανακύκλωση-περιορίζουμε τα απορρίμματα
- Ορυκτά καύσιμα
- Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
- Κόμικ
- Η σκουπιδοπαρέα
- Ακροστιχίδα της ανακύκλωσης
- Ο «εφιάλτης της Περσεφόνης»
- Ζωή στο νερό-Θάλασσα πηγή ζωής
- Θαλάσσια οικοσυστήματα
- Παράκτια οικοσυστήματα σε κίνδυνο
- Παροιμίες - Αινίγματα
- Νικόλαος Ρίζος «...μέσα από το βυθό»
- Μαθαίνοντας αγγλικά και γερμανικά
- Δράσεις του σχολείου μας

Μηδενική φτώχεια

«Η φτώχεια είναι ο γονέας της
επανάστασης και του εγκλήματος»,
Αριστοτέλης

Εμείς θέλουμε έναν κόσμο ειρηνικό!

Τι φταίει;;;

Ποιος φταίει;;;

Δράση για το κλίμα
Δράση για το κλίμα

CO₂

Ας κρατήσουμε αυτή τη χημική ένωση σε
ισορροπία... για την ισορροπία του κόσμου!

Ζωή στο νερό

H₂O

Η χημική αυτή ένωση μπορεί να «ενώσει»
τον κόσμο;;;

Ερωτηματολόγιο

Το παρόν ερωτηματολόγιο συντάχτηκε στα πλαίσια έρευνας των μαθητών της Ε τάξης για της 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης που θέσπισε ο ΟΗΕ και της δημοσίευσή της στη σχολική εφημερίδα της τάξης. Το ερωτηματολόγιο διερευνά 3 συγκεκριμένους στόχους: α) δράση για το κλίμα, β) ζωή στο νερό, γ) μηδενική φτώχεια

Δράση για το κλίμα

1. Κύκλωσε όποιον όρο από της παρακάτω της ακούσει ή της διαβάσει:

Κλίμα, ανακύκλωση, ρύπανση, βιώσιμος, φαινόμενο του θερμοκηπίου, απορρίμματα, τρύπα του όζοντος

2. Κάνετε ανακύκλωση στο σπίτι;

Ναι Όχι

3. Πίνεις νερό από πλαστικό μπουκάλι μιας χρήσεως; Αν ναι, πόσο συχνά;

A) κάθε μέρα
B) Μόνο αν ξεχάσω ή αν δεν έχω μαζί μου το παγούρι μου.

4. Τα παιχνίδια σου είναι:

A) πλαστικά
B) ξύλινα
Γ) Έχω πλαστικά και ξύλινα παιχνίδια.

Ζωή στο νερό

5. Κύκλωσε όποιον όρο από της παρακάτω της ακούσει ή της διαβάσει:

Αλιεία, υπεραλίευση, θαλάσσια ρύπανση, απόβλητα, θαλάσσιοι πόροι, οικοσύστημα

6. Της ακούσει για τη θαλάσσια ρύπανση;

Ναι Όχι

7. Η θαλάσσια ρύπανση έχει επιπτώσεις και για τον άνθρωπο;

Ναι Όχι
Αν ναι, κύκλωσε όποια απάντηση θεωρείς σωστή:
A) στη διατροφή
B) αν υπάρχουν καθαρές ακτές (για μπάνιο)
Γ) ο οικονομικός αντίκτυπος (τουρισμός)

8. Πιστεύεις ότι ο άνθρωπος μπορεί να εκμεταλλεύεται τη θάλασσα όποτε κι όσο θέλει, χωρίς όρια;

Ναι

Όχι

Μηδενική φτώχεια

9. Κύκλωσε όποιον όρο από της παρακάτω της ακούσει ή της διαβάσει:

Ακραία φτώχεια, αναπτυσσόμενες χώρες, ευάλωτος, υποσιτισμός, έλλειψη εισοδήματος

10. Πού πιστεύεις ότι υπάρχουν φτωχοί άνθρωποι;

A) στην Αμερική
B) στην Αφρική και στην Ασία
Γ) στην Ευρώπη
Δ) σε όλο τον κόσμο

11. Τι σημαίνει ο όρος φτώχεια;

A) Οι άνθρωποι δεν έχουν χρήματα για να καλύψουν της βασικές ανάγκες της (τροφή, στέγη, περίθαλψη, παιδεία).
B) Οι άνθρωποι δεν έχουν χρήματα να κάνουν πολλά ταξίδια. Σ' ευχαριστούμε πολύ για τη συμμετοχή σου

Αποτελέσματα έρευνας

Το ερωτηματολόγιο, που συντάχτηκε και δόθηκε στους μαθητές των Δ και ΣΤ τάξεων του σχολείου μας προς συμπλήρωση, αποσκοπούσε:

Να συμπεράνουμε κατά πόσο γνωρίζουν και πόσο ευαισθητοποιημένοι είναι με τα συγκεκριμένα ζητήματα οι συμμαθητές μας. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν πως:

1. Οι μαθητές γνωρίζουν όλους σχεδόν της όρους, με δημοφιλέστερο όρο την: ανακύκλωση(28) και λιγότερο γνωστό όρο τη λέξη: βιώσιμος(13).

2. Σε σύνολο 32 απαντήσεων, οι 27 μαθητές δήλωσαν πως κάνουν ανακύκλωση στο σπίτι ενώ οι 5 όχι.

3. 14 μαθητές απάντησαν πως κάθε μέρα αγοράζουν μπουκάλι μιας χρήσεως για να πιούν νερό, 14 απάντησαν πως χρησιμοποιούν πλαστικό μπουκάλι μόνο αν ξεχάσουν το παγούρι της, 1 δεν απάντησε ενώ 1 απάντησε: ποτέ.

4.α) 6 παιδιά έχουν μόνο πλαστικά παιχνίδια β) ξύλινα έχει 1 παιδί
γ) ξύλινα και πλαστικά παιχνίδια έχουν 17 παιδιά ενώ 2 παιδιά δεν απάντησαν, 4 παιδιά δήλωσαν ότι δεν έχουν παιχνίδια και 1 παιδί απάντησε πως έχει μόνο μεταλλικά.

5. Δημοφιλέστερη απάντηση: η θαλάσσια ρύπανση (29) και λιγότερο γνωστός ο όρος: υπεραλίευση (3).

6. 29 μαθητές έχουν ακούσει για τη θαλάσσια ρύπανση, 1 όχι και 1 δεν απάντησε.

7. 29 μαθητές πιστεύουν ότι η θαλάσσια ρύπανση έχει επιπτώσεις και για τον άνθρωπο ενώ 1 όχι και 1 δεν απάντησε. Α) διατροφή: 16

Β) ακτές: 18

Γ) οικονομικός αντίκτυπος: 15 και 2 μαθητές δεν απάντησαν.

8. 8 μαθητές πιστεύουν πως ο άνθρωπος μπορεί να εκμεταλλεύεται τη θάλασσα όσο και όποτε θέλει χωρίς όρια ενώ 24 πιστεύουν το αντίθετο.

9. Η ακραία φτώχεια και η έλλειψη εισοδήματος είναι οι πιο γνωστές έννοιες για τα παιδιά με 21 απαντήσεις ενώ ο υποσιτισμός με 6 απαντήσεις η λιγότερο γνωστή έννοια. 4 μαθητές δεν απάντησαν.

10. 24 μαθητές απάντησαν πως φτωχοί υπάρχουν σε όλον τον κόσμο, 7 μαθητές στην Αφρική και την Ασία, 1 στην Αμερική, 0 στην Ευρώπη και 1 δεν απάντησε.

11. 29 μαθητές απάντησαν πως φτώχεια σημαίνει ότι οι άνθρωποι δεν έχουν χρήματα να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες, 2 μαθητές πως φτώχεια σημαίνει να μην έχουν οι άνθρωποι χρήματα για πολλά ταξίδια και 1 δεν απάντησε.

(καταγράφοντας τα αποτελέσματα της έρευνάς μας)

Άρτεμις Γ., Γεωργία Φ.

Παίρνοντας αφορμή από τις απαντήσεις των συμμαθητών της, σκεφτήκαμε να φτιάξουμε έναν οικοκώδικα, και να τον αναρτήσουμε σε εμφανές σημείο του σχολείου της, ο οποίος να υπενθυμίζει στα παιδιά τι μπορούμε εμείς, ως μαθητές, να κάνουμε για ένα καλύτερο περιβάλλον, για έναν καλύτερο κόσμο. Τον οικοκώδικα ανέλαβε να συντάξει ο συμμαθητής της Γιάννης Α. (σελ. 22)

(Μαθαίνουντας για της στόχους μέσα από το παιχνίδι)

Μηδενική φτώχεια

Φτώχεια, πενία, ένδεια... λέξεις μικρές, αλλά με βαθύ νόημα... και ακόμα πιο σκληρή η πραγματικότητα! Βοήθεια, προσφορά, ελεημοσύνη... από τη μία, ταπείνωση, ντροπή, επαιτεία... από την άλλη.

Φτώχεια είναι η έλλειψη πόρων που είναι αναγκαίοι για την ικανοποίηση των βασικών και καθημερινών αναγκών. Αυτοί οι πόροι μπορεί να είναι το εισόδημα, η τροφή, το νερό, η στέγη, η ένδυση, η θέρμανση και η εκπαίδευση.

Η φτώχεια αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα-φαινόμενα της σημερινής κοινωνίας, το οποίο έχει πολλαπλασιαστεί τα τελευταία χρόνια. Το ποσοστό της φτώχειας σε παγκόσμιο επίπεδο έχει αυξηθεί, κυρίως μετά την οικονομική κρίση. Οι επιπτώσεις της φτώχειας δεν περιορίζονται μόνον στα άτομα που αδυνατούν να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες, αλλά, καθώς το κόστος ζωής τους είναι πολύ υψηλό, όλο και περισσότεροι άνθρωποι κινδυνεύουν από φτώχεια και στον οικονομικά ενεργό πληθυσμό και στα μεσαία κοινωνικά στρώματα, λόγω της έλλειψης εργασίας ή της ανεπαρκώς ή καθόλου πληρωμένης εργασίας, των υψηλών φόρων κ.α. και οι κοινωνικές ανισότητες αυξάνονται. Η οικονομική ανάπτυξη πρέπει να συντελείται χωρίς αποκλεισμούς, να παρέχει βιώσιμες θέσεις εργασίας και να προάγει την ισότητα. Συγκεκριμένα, η φτώχεια έχει σοβαρές επιπτώσεις στην επιβίωση, στη διατροφή αλλά και στη γνωστική ανάπτυξη των παιδιών, καθώς φαίνεται να μειώνει τη σχολική τους επίδοση και την ευφυΐα τους (παιδική φτώχεια). Λόγω της φτώχειας τα παιδιά νιώθουν απέραντο θυμό και θλίψη, συναισθήματα που μπορούν να τα οδηγήσουν σε παραβατικές πράξεις και συμπεριφορές. Ακόμη, η φτώχεια δημιουργεί κοινωνικό αποκλεισμό, χαμηλή αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθηση, απομόνωση, ανασφάλεια, απογοήτευση... Επομένως, πρέπει να γίνουν προσπάθειες, ώστε το φαινόμενο της φτώχειας να περιοριστεί όσο γίνεται περισσότερο.

Κατερίνα Θ., Γεωργία Ξ.

(εντοπίζοντας στον παγκόσμιο χάρτη της φτωχότερες χώρες του κόσμου σύμφωνα με έρευνες)

Φτωχότερες χώρες

Η φτώχεια στις υπανάπτυκτες χώρες φτάνει σε επίπεδα υψηλότερα από αυτά των πιο ανεπτυγμένων χωρών, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχει ανισότητα σε καθεμία από της 5 ηπείρους.

Αφρική, η ήπειρος της φτώχειας

Η Αφρική είναι η δεύτερη μεγαλύτερη ήπειρος του πλανήτη σε έκταση και δεύτερη σε πληθυσμό. Καταλαμβάνει το 6% της συνολικής επιφάνειας της Γης και το 20% της συνολικής έκτασης της στεριάς του πλανήτη. Ο πληθυσμός της εκτιμάται ότι είναι 1.426.736.000 κάτοικοι.

Φτώχεια, πόλεμοι (πολλές φορές εμφύλιοι) δικτατορίες, διαφθορά, απουσία στοιχειωδών υποδομών, αναφαρβητισμός, ανεργία, πείνα, ασθένειες, υψηλό δημόσιο χρέος... όλα αυτά τα στοιχεία είναι κοινά στις αφρικανικές χώρες. Η Αφρική είναι μια ήπειρος με τεράστια οικονομικά προβλήματα, με αποτέλεσμα να μην έχει εξασφαλίσει ένα ανεκτό επίπεδο συνθηκών διαβίωσης για μεγάλο μέρος των κατοίκων της. Οι συνθήκες διατροφής, κατοικίας και υγιεινής είναι απαράδεκτες για εκατομμύρια ανθρώπους, οι οποίοι πεθαίνουν κάθε μέρα από τη πείνα, τη δίψα, τις αρρώστιες και την εξαθλίωση. Στις περισσότερες αφρικανικές χώρες απουσιάζει η στοιχειώδης ουσιαστική μέριμνα για την ανάπτυξη της παιδείας, των γραμμάτων και

γενικότερα του πολιτισμού. Η πλειονότητα του πληθυσμού απασχολείται με τη γεωργία, η οποία είναι σχεδόν αρχαϊκού τύπου. Ακόμη, η λειψυδρία, η αδυναμία πρόσβασης σε καθαρό νερό και η ξηρασία είναι από τις άμεσες αιτίες πείνας και φτώχειας στην Αφρική. Η ξηρασία είναι ένα ιδιαίτερα σοβαρό πρόβλημα, καθώς οδηγεί σε λιμό και υποσιτισμό.

Σχεδόν 60 χρόνια μετά το τέλος της αποικιοκρατίας (**αποικία: με τον όρο αποικία αποκαλούμε τη νεότερη πόλη που χτίζεται σε έναν τόπο από τους κατοίκους μιας άλλης περιοχής**) οι περισσότερες πρώην αποικίες των πάλαι ποτέ ευρωπαϊκών αυτοκρατοριών, δε βρίσκονται σε πολύ καλύτερη κατάσταση από αυτή που ήταν πριν τη δεκαετία του '60. Εσωτερικά ζητήματα, πολλές φορές κληρονομιά της αποικιοκρατίας και εξωτερικές παρεμβάσεις, δεν επέτρεψαν σε αυτές τις φτωχές χώρες να βελτιώσουν σημαντικά τη θέση τους.

Ανάπτυξη της Αφρικής

Οι κυβερνήσεις των οικονομικά ανεπτυγμένων χωρών, ο ΟΗΕ (Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών) καθώς και πολλοί άλλοι διεθνείς οργανισμοί εμφανίζονται συχνά ως αρωγοί των δοκιμαζόμενων λαών της Αφρικής με αποστολές τροφίμων, φαρμάκων και άλλων αγαθών, τα οποία όμως δεν επαρκούν για την κάλυψη των στοιχειωδών αναγκών. Η ήπειρος αυτή λαμβάνει σήμερα το 33% των δαπανών του ΟΗΕ για την ανάπτυξη, το μεγαλύτερο μέρος από όλες τις υπόλοιπες χώρες. Όλες οι οργανώσεις του ΟΗΕ διαθέτουν ειδικά προγράμματα για την Αφρική.

Ευφροσύνη Α.

Ασία

Χιλιάδες άνθρωποι έχουν την ατυχία να γεννιούνται σε χώρες οι οποίες είναι ξεχασμένες και αφημένες στη φτώχεια και στην εξαθλίωση. Η Ασία είναι μία ήπειρος αρκετά ταλαιπωρημένη, στην οποία η ζωή συνεχίζεται παρά το θολό και αβέβαιο μέλλον των κατοίκων της. Το Αφγανιστάν, το Νεπάλ, η Καμπότζη, η Λαϊκή Δημοκρατία του Λάος, το Μπαγκλαντές, το Μπουτάν, η Υεμένη, η Μιανμάρ είναι οι φτωχότερες χώρες της Ασιατικής ηπείρου. Κύριες αιτίες φτώχειας είναι: οι εμφύλιοι πόλεμοι, τα δικτατορικά καθεστώτα, η έλλειψη ελευθεριών, η παιδική εργασία, οι μειωμένες ευκαιρίες εκπαίδευσης.

Λαμπρινή Κ.

Λατινική Αμερική Υπάρχουν χώρες της **Λατινικής Αμερικής** με υψηλό ποσοστό φτώχειας. Η Βραζιλία, η Κολομβία, η Αργεντινή, η Ονδούρα, η Γουατεμάλα και αρκετές ακόμη, ανήκουν σε αυτές. Αιτίες: η κοινωνική ανισότητα σε σχέση με το εισόδημα και την κατανομή της φτώχειας. η αποψίλωση των μεγάλων φυσικών περιοχών προκάλεσε ξηρασία σε ορισμένες περιοχές οι μισθοί των εργαζομένων είναι συνήθως χαμηλοί, με εργασιακή ανασφάλεια οι αντιπαραθέσεις στον γεωργικό τομέα με την άνιση κατανομή των καλλιεργήσιμων εκτάσεων

Συνέπειες όλων αυτών είναι η βία, το χαμηλό προσδόκιμο ζωής, ο υποσιτισμός, ο αναλφαβητισμός, ο υπερπληθυσμός, η υποαπασχόληση και η περιθωριοποίηση. Και φυσικά, ο μεγαλύτερος αντίκτυπος απεικονίζεται στα παιδιά, προωθώντας την παιδική εργασία και την εγκατάλειψη του σχολείου.

Alimentaria (είδος φτώχειας) περίπου 47 εκατομμύρια άνθρωποι στη Νότια Αμερική, την Κεντρική Αμερική και την Καραϊβική **πάσχουν από λιμό, δηλαδή υποσιτίζονται**. Το πρόβλημα της πείνας δεν έγκειται στην παραγωγή, αλλά στην έλλειψη πρόσβασης σε τρόφιμα, οι τιμές των οποίων ορισμένες οικογένειες δεν μπορούν να αντέξουν οικονομικά, ειδικά όταν υπάρχει περίοδος πληθωρισμού.

(Παραγκούπολη στη Λατινική Αμερική) Η παραγκούπολη είναι τμήμα της πόλης όπου η ποιότητα των σπιτιών είναι χαμηλή και το βιοτικό επίπεδο είναι χαμηλό.

Η ακροστιχίδα της φτώχειας

Φ _
Τ _ _ _ _ _
Ω _ _
Χ _ _ _ _ _
Ε _ _ _ _ _
Ι _ _
Α _ _ _ _ _

- 1.Υπάρχει στη φτώχεια, στον φτωχό αλλά και στην προσφορά!
2. Ίσα δικαιώματα πρόσβασης και της νέες ... για όλους.
3. Ο ποιητής Πάμπλο Νερούδα έγραψε ένα ποίημα-... στη φτώχεια.
- 4.Αλλιώς τα λεφτά...
- 5.Μορφή φτώχειας είναι και η περιορισμένη ... για κάποιους (κυρίως για τα παιδιά)
- 6.Οι φτωχοί και ευάλωτοι πρέπει να έχουν... δικαιώματα πρόσβασης σε οικονομικούς πόρους
- 7.Συνώνυμο της φτώχειας (αντίστροφα)

Παίζοντας με τις λέξεις

Φτώχεια: μια μεγάλη οικογένεια λέξεων...

Φτωχικός, φτωχοκομείο, πάμφτωχος... πενία (στα αρχαία ελληνικά), πένης, επαιτεία
ένδεια, ενδεής

Σίτος: οικογένεια λέξεων που «παίζει» με τις προθέσεις

σιτάρι σίτιση, σιτίζω, ασιτία, υποσιτισμός, επισιτισμός,
, άσιτος...

Παναγιώτα Κ.

Συνέντευξη

Στα πλαίσια της διερεύνησης του 1^{ου} στόχου (μηδενική φτώχεια) Βιώσιμης ανάπτυξης, μιλήσαμε με τον π. Στέργιο Τζήμα, εφημέριο του Ιερού Ναού Πέτρου και Παύλου Της Ιωνίας Βόλου, για το συσσίτιο που οργανώνεται στην ενορία του, καθώς, τα τελευταία χρόνια η οικονομική κρίση έπληξε ακόμα περισσότερες χώρες, και φυσικά, και τη δική της.

-Π. Σέργιε, πού εντάσσει η Εκκλησία στο έργο της το καθημερινό συσσίτιο που οργανώνει;

-Η κάθε ενορία της Μητρόπολης Δημητριάδος εντάσσει στο φιλόπρωχο έργο της το καθημερινό συσσίτιο. Είναι μία πρωτοβουλία του Δεσπότη Ιγνατίου, ο οποίος ενέπνευσε όλους της ιερείς να αναπτύξουν το φιλανθρωπικό έργο της ενορίας της με την προσφορά φαγητού σε ανθρώπους που αντιμετωπίζουν οικονομικό πρόβλημα.

-Σε πόσα περίπου άτομα προσφέρεται καθημερινά συσσίτιο στην ενορία της;

-Στην ενορία των Αγίων Πέτρου και Παύλου της Ιωνίας **80 άτομα** εξυπηρετούνται από το συσσίτιο, δηλαδή γύρω της **30-35 οικογένειες**.

-Από πότε λειτουργεί το συσσίτιο στην ενορία της και ποιοι είναι οι άνθρωποι που το στηρίζουν;

-Το συσσίτιο αυτό λειτουργεί από το **2006** και στηρίζεται κατά **80%** από **εθελοντές-ανθρώπους** της ενορίας. Αυτοί έχουν αναλάβει να μαγειρεύουν καθημερινά και να προσφέρουν της υπηρεσίες της αμισθί, δηλαδή χωρίς να πληρώνονται. Το άλλο **20%** είναι η οικονομική ενίσχυση των ενοριτών και η προσφορά τροφίμων, προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες του συσσιτίου.

Δεν πρέπει να παραλείψουμε να αναφέρουμε ότι το συσσίτιο, σύμφωνα με τον π. Στέργιο, είναι πάρεργο. Το κύριο έργο της, είπε, είναι η σωτηρία των ανθρώπων και η αξία στη συμμετοχή της στην εκκλησία και στη μυστηριακή ζωή.

Ευχαριστούμε τον π. Σέργιο για τη συνέντευξη που μας παραχώρησε!

Άγγελος Ψ.

Δράση για το κλίμα

Δράση για το κλίμα

Ανακύκλωση, περιορίζουμε τα απορρίμματα

Η ανακύκλωση σήμερα αποτελεί μία από τις βασικότερες προϋποθέσεις για την προστασία του περιβάλλοντος σε ολόκληρο τον πλανήτη. Με τον όρο ανακύκλωση εννοούμε τη διαδικασία αξιοποίησης υλικών, τα οποία μπορούν να ξαναχρησιμοποιηθούν ως πρώτες ύλες, για να φτιαχτούν νέα υλικά. Η ελληνική Εταιρεία Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (ΕΕΑΑ) είναι ελληνική μη κερδοσκοπική εταιρεία που έχει αναλάβει την ανακύκλωση συσκευασιών στην Ελλάδα από το 2001. Στους περισσότερους δήμους όλοι οι κάδοι είναι μπλε χρώματος, όπου οι πολίτες αφήνουν ανακυκλώσιμα υλικά: πλαστικό, αλουμίνιο, χαρτί/χαρτόνι. Υπάρχουν, ειδικοί κάδοι σε σχήμα καμπάνας, όπου ρίχνουν μόνο γυαλί. Ακόμη, σε ορισμένους δήμους υπάρχουν ειδικοί κάδοι ανάλογα με το τι ρίχνεται σ' αυτούς.

Κόκκινος κάδος: ρίχνουμε σίδερο και αντικείμενα κατασκευασμένα από μέταλλο.

Μπλε κάδος: σε αυτόν τον κάδο ανακυκλώνουμε το χαρτί.

Πράσινος κάδος: ρίχνουμε γυαλίνα αντικείμενα π.χ. μπουκάλια, βάζα, καθρέφτες κ.α.

Καφέ κάδος κομποστοποίησης: Σε αυτόν τον κάδο μπορούμε να ρίξουμε ξερά φύλλα, φρούτα, λαχανικά, τσόφλια αυγών, φλούδες κ.α.

Κάδοι ανακύκλωσης για ηλεκτρικές συσκευές: Εδώ ανακυκλώνονται μόνο οι ηλεκτρικές συσκευές και βρίσκονται στα μεγάλα καταστήματα ηλεκτρικών συσκευών.

Τα ειδικά φορτηγά της ανακύκλωσης συλλέγουν το περιεχόμενο των κάδων και το μεταφέρουν σε ειδικούς χώρους που ονομάζονται κέντρα διαλογής, όπου τα υλικά ξεφορτώνονται από τα φορτηγά και πηγαίνουν σε μια ταινία μεταφοράς που μοιάζει με μεγάλη τσουλήθρα. Εκεί πραγματοποιείται η διαλογή των υλικών και ο διαχωρισμός της σε κατηγορίες της χαρτί, πλαστικό, γυαλί, αλουμίνιο, λευκοσίδηρος. Ακολουθεί το στάδιο της συμπίεσης-δεματοποίησης και στη συνέχεια μεταφέρονται στα αντίστοιχα εργοστάσια γυαλιού, πλαστικού κ.α. Εκεί θα υποστούν επεξεργασία και θα μετατραπούν σε νέα προϊόντα. Τα εργοστάσια ανακύκλωσης στην Ελλάδα είναι τα εξής:

- 1.Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης και Κομποστοποίησης (ΕΜΑΚ)
- 2.Εργοστάσιο Ανακύκλωσης στη Μάνδρα Αττικής.
- 3.Εργοστάσιο ανακύκλωσης πλαστικών, χαρτικών ειδών στον Ασπρόπυργο.
4. «Ανταποδοτική Ανακύκλωση» στην Αττική.
- 5.Κέντρο ανακύκλωσης κουτιών αλουμινίου (ΚΑΝΑΛ) στο Μαρούσι και εργοστάσιο ΕΛΒΑΛ στα Οινόφυτα Αττικής.
6. «Φωτοκύκλωση» ΑΕ ανακύκλωσης ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού στην Αττική.
- 7.Εργοστάσιο ανακύκλωσης μπαταριών στην Πάτρα.
8. «Hercο» ΑΕ ανακύκλωση ελαστικών οχημάτων στην Πάτρα.
9. Ανακύκλωση μετάλλων στην Πάτρα.
10. Εργοστάσιο ανακύκλωσης χαρτιού ΜΕΛ στο χωριό Γέφυρα Θεσσαλονίκης.
- 11.Εργαστάσιο ανακύκλωσης μετάλλων στη Θεσσαλονίκη.
12. Ανακύκλωση ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού στην περιφέρεια Θεσσαλίας και Ηπείρου.
- 13.RecyclingCentral στο Βελεστίνο, Θεσσαλία.
14. Εργοστάσιο Μηχανικής Ανακύκλωσης στα Χανιά, Κρήτη.
15. Ecosip, Κέντρο διαλογής Ανακυκλώσιμων υλικώνστην Πιερία.
16. SiakandarisisGroup εργοστάσιο ανακύκλωσης στη Χαλκίδα.

17. «Οικοκύκλος» εργοστάσιο ανακύκλωσης λαμπτήρων, μικροσυσκευών, χαλκού, μπρούντζου, σιδήρου στη Ριτσώνα.

18. Μονάδα επεξεργασίας απορριμμάτων περιφέρειας Ηπείρου.

19. Εργοστάσιο ανακύκλωσης στο Λασιθί της Κρήτης.

Δημήτρης Α.

Για να μην ξεχνάμε

Η ιστορία της ανακύκλωσης άρχισε την εποχή του Χαλκού. Την τότε εποχή έλιωναν τα μεταλλικά αντικείμενα της έτσι ώστε αυτά να μπορούν να παράγουν νέα προϊόντα. Η κατάσταση άλλαξε με την αλματώδη πρόοδο της βιομηχανίας που έκανε την ανακύκλωση πιο δύσκολη.

'Μέρα της Ανακύκλωσης' της 25 Νοεμβρίου
(από το 2009).

ΚΟΥΝΚ

Άρτεμις Γ

Η Σκουπιδοπαρέα!

(σύντομη αφήγηση)

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένα πλαστικό μπουκάλι λεμονάδας, ο Μίνιον. Ο Μίνιον βρισκόταν για πολύ καιρό πεταμένος στην άκρη του δρόμου. Ένωθε πολύ άσχημα... Δεν ήθελε να είναι ένα άχρηστο πεταμένο σκουπίδι που δεν βοηθάει στην κοινωνία των ανθρώπων, Της, ένωθε μόνος του και ήθελε παρέα.

Μετά από λίγες μέρες κάποιος κύριος πήρε τον Μίνιον και τον έβαλε στον κάδο ανακύκλωσης.

Στον κάδο γνώρισε κι άλλα σκουπίδια. Ένα κουτάκι από αναψυκτικό, τον Frankie, ένα χαρτόκουτο, τον Froggi και μια πλαστική σακούλα, την Daisy. Όλοι μαζί έγιναν μια καλή παρέα, η Σκουπιδοπαρέα! Κάθε μέρα συζητούσαν και όλοι είχαν μια κοινή επιθυμία, ήθελαν να γίνουν κάτι καινούριο, όμορφο και χρήσιμο, μιας και ήταν ανακυκλώσιμα υλικά. Με αγωνία περίμεναν κάθε μέρα το φορτηγό της ανακύκλωσης... Είχαν βαρεθεί να είναι άχρηστα σκουπίδια και κανείς να μην της δίνει σημασία.

Επιτέλους, το φορτηγό εμφανίστηκε, πήρε όλα τα ανακυκλώσιμα υλικά που βρισκόντουσαν μέσα στον κάδο και τα πήγε στον χώρο διαλογής και επεξεργασίας ανακυκλώσιμων υλικών.

Μετά από αρκετές μέρες τα παλιά, άχρηστα σκουπίδια «είχαν μεταμορφωθεί»!!!

Ο Frankie έγινε μια πολύχρωμη μολυβοθήκη, ο Froggi έγινε ένα σετ από όμορφα τετράδια, η Daisy έγινε μία καινούρια τσάντα και ο Μίνιονης πολύ όμορφος κουμπάρς!

Ελισάβετ Α., Στέφανος Δ.

Συμπλήρωσε την ακροστιχίδα της ανακύκλωσης:

(για τις απαντήσεις θα βοηθηθείς από προηγούμενο άρθρο)

Α _____

Ν __

Α _____

Κ _____

Υ _____

Κ _____

Λ _____

Ω _____

Σ _____

Η _____

1. Λέμε αλλιώς τα σκουπίδια...
2. Τα «σκουπίδια» μπορούν να γίνουν ... παιχνίδια.
3. Το πλαστικό, το χαρτί, το αλουμίνιο...
4. Στους μπλε ... ανακυκλώνουμε το χαρτί.
5. Ορισμένα ... ανακυκλώνονται.
6. Ξερά φύλλα, φρούτα, λαχανικά, τσόφλια αυγών, φλούδες κ.α. ρίχνουμε στον καφέ κάδο ...
7. Εργοστάσιο ανακύκλωσης υπάρχει και στο ... της Κρήτης.
8. Με τα σκουπίδια ρυπαίνουμε και τους ...
9. Ανακυκλώνονται και οι ηλεκτρικές...
10. Ανακύκλωση ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού γίνεται στην περιφέρεια Θεσσαλίας και ...

Ελισάβετ Α., Στέφανος Δ.

Ορυκτά καύσιμα

Στα ορυκτά καύσιμα ανήκουν το **κάρβουνο**, το **πετρέλαιο** και το **φυσικό αέριο**.

Μεγάλους κινδύνους εγκυμονεί η αναίτια, ανθυγιεινή και αναποτελεσματική υπερκατανάλωση ορυκτών καυσίμων. Η χρήση των ορυκτών καυσίμων και της πυρηνικής ενέργειας επηρέασε τις κλιματικές συνθήκες του πλανήτη. Συσσώρευσε αέριους ρύπους στην ατμόσφαιρα, ρύπανε σε σημαντική έκταση τα επιφανειακά ύδατα, του πλανήτη, μείωσε τη βιοποικιλότητα και, ακόμη, μόλυνε περιοχές λόγω των πυρηνικών αποβλήτων. Ενδεικτικά:

- **Κατά την καύση των ορυκτών καυσίμων** εκλύονται διάφορα αέρια όπως: το **διοξείδιο του άνθρακα**, το οποίο είναι υπεύθυνο μεταξύ άλλων για τις κλιματικές αλλαγές και την ενίσχυση του φαινομένου του θερμοκηπίου - που οδηγεί στην υπερθέρμανση του πλανήτη. Το **οξειδίο του αζώτου και του Θείου**, που είναι υπεύθυνα για την πρόκληση της όξινης βροχής και του φωτομηχανικού νέφους.
- **Κατά την παραγωγή ηλεκτρισμού με ορυκτά καύσιμα** και πυρηνικά καύσιμα εκλύονται σημαντικά ποσά θερμότητας και προκαλείται θερμική ρύπανση.
- **Κατά τη μεταφορά των ορυκτών καυσίμων**, και κυρίως του πετρελαίου, παρατηρούνται συχνά διαρροές στο περιβάλλον δημιουργώντας περιβαλλοντικά προβλήματα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι τεράστιες πετρελαιοκηλίδες που προέκυψαν κατά καιρούς από διαρροή καυσίμων με τεράστιες επιπτώσεις στα θαλάσσια οικοσυστήματα και εν συνεχεία στη διατροφική μας αλυσίδα.
- **Η επεξεργασία και διάθεση των ραδιενεργών αποβλήτων κατά την παραγωγή ηλεκτρισμού από πυρηνικά εργοστάσια** παραμένει σήμερα ένα μεγάλο και δισεπίλυτο πρόβλημα με προφανείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις.
- **Η εξόρυξη του άνθρακα από ανθρακωρυχεία** επιβαρύνει περιβαλλοντικά την ευρύτερη περιοχή εξόρυξής του με σκόνη.

Όλα τα παραπάνω επιβαρύνουν την ανθρώπινη υγεία. Επίσης, έχουν καταγραφεί διάφορα

ατυχήματα που προκάλεσαν περιβαλλοντική επιβάρυνση σε ρύπους όπως:

- ✓ Το 1952 στο Λονδίνο αναφέρονται χιλιάδες θάνατοι, όταν η άπνοια παγίδεψε τους αέριους ρύπους των εργοστασίων πάνω από την πόλη και δημιούργησε το τραγικό αυτό συμβάν.
- ✓ Το 1973 εκδηλώθηκε η πρώτη ενεργειακή κρίση, όταν η τιμή του πετρελαίου πενταπλασιάστηκε σε μικρό χρονικό διάστημα.
- ✓ Το 1982 εμφανίζονται τα πρώτα συμπτώματα καταστροφής των δασών της Κεντρικής Ευρώπης λόγω της όξινης βροχής. Αιτία η καύση των υδρογονανθράκων ή γαιανθράκων σε μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.
- ✓ Το 1986 στην Ουκρανία σημειώνεται έκρηξη στην πυρηνική μονάδα του Τσέρνομπιλ. Το ραδιενεργό νέφος, εκτός από τη γύρω περιοχή, έπληξε το μεγαλύτερο μέρος της Κεντρικής και Δυτικής Ευρώπης, αλλά και μέρος της χώρας μας. Τα δυσμενή αποτελέσματα καταμετρούνται ακόμα και σήμερα.
- ✓ Το 1989 το ναυάγιο του πετρελαιοφόρου ΕχσονValdez στον κόλπο Prince William δυτικά της Αλάσκας, μας υπενθύμισε το κόστος της χρήσης 60 εκ. βαρελιών πετρελαίου την ημέρα.
- ✓ Η έκρηξη της πλατφόρμας εξόρυξεων Deerwater Horizon το 2010 και η οικολογική καταστροφή που ακολούθησε στον κόλπο του Μεξικού ήταν ένα από τα πιο σημαδιακά περιβαλλοντικά γεγονότα της προηγούμενης δεκαετίας.

Παναγιώτα Κ.

(οπτικοποιώντας τις ονομασίες και τα σύμβολα ορισμένων ρύπων)

Διοξείδιο του άνθρακα

Εμφάνιση: Άχρωμο, άφλεκτο και άοσμο αέριο. Σύντομη εισπνοή του αερίου σε μεγάλη συγκέντρωση δημιουργεί μια σαφώς όξινη αίσθηση στη ρινοφαρυγγική κοιλότητα.

Μοριακός τύπος: CO₂

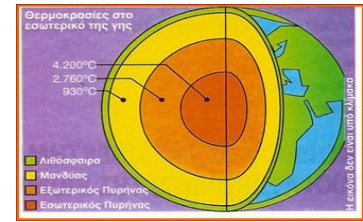
Υπεύθυνο για το ήπιο ατμοσφαιρικό κλίμα και την ανάπτυξη της ζωής στον πλανήτη Γη. Είναι ένα κανονικό συστατικό της γήινης ατμόσφαιρας.

Τον 17ο αιώνα, ο Φλαμανδός ιατρός και χημικός **Baptist van Helmont** (1579-1644) παρατήρησε ότι όταν καιγόταν ο άνθρακας (κάρβουνο, ξύλο) σε κλειστό δοχείο, η μάζα της στάχτης που προέκυπτε ήταν κατά πολύ μικρότερη από εκείνη του αρχικού ανθρακούχου υλικού. Η ερμηνεία που έδωσε ήταν ότι ένα τμήμα του άνθρακα μετατράπηκε σε κάποιο είδος "αόρατου" αερίου, το οποίο ονόμασε **gas** ή "άγριοπνεύμα" (wildspirit), αφού δεν μπόρεσε να διαπιστώσει επακριβώς τι ήταν.

Το 1823, το CO₂ υγροποιήθηκε για πρώτη φορά (σε υψηλές πιέσεις).

Το 1834 δόθηκε η πρώτη αναφορά και περιγραφή του στερεού CO₂ (ξηρός πάγος) από τον Γάλλο χημικό **Adrien-Jean-Pierre Thilorier**

Γεωθερμία

- Για την εκμετάλλευσή τους δεν απαιτείται κάποια ενεργητική παρέμβαση, όπως είναι η εξόρυξη, η άντληση ή η καύση, όπως γίνεται με τις μέχρι τώρα χρησιμοποιούμενες πηγές ενέργειας, αλλά απλώς η εκμετάλλευση της ήδη υπάρχουσας ροής ενέργειας στη φύση.
- Πρόκειται για «καθαρές» μορφές ενέργειας, πολύ «φιλικές» στο περιβάλλον, που δεν αποδεσμεύουν υδρογονάνθρακες, διοξείδιο του άνθρακα ή τοξικά και ραδιενεργά απόβλητα, όπως οι υπόλοιπες πηγές ενέργειας που χρησιμοποιούνται σε μεγάλη κλίμακα.

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας βασίζονται κατ' ουσίαν στην ηλιακή ακτινοβολία, με εξαίρεση τη γεωθερμική ενέργεια: η βιομάζα είναι ηλιακή ενέργεια δεσμευμένη στους ιστούς των φυτών μέσω της φωτοσύνθεσης, η αιολική εκμεταλλεύεται τους ανέμους που προκαλούνται απ' τη θέρμανση του αέρα, ενώ αυτές που βασίζονται στο νερό εκμεταλλεύονται τον κύκλο εξάτμισης-συμπύκνωσης του νερού και την κυκλοφορία του.

Στροφή, λοιπόν, στις

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Βιομάζα

Ο εφιάλτης της Περσεφόνης

Εκεί που φύτευνε φλισκούνη κι άγρια μέντα
κι έβγαζε η γη το πρώτο της κυκλάμινο
τώρα χωριάτες παζαρεύουν τα τσιμέντα
και τα πουλιά πέφτουν νεκρά στην υψικάμινο.

Κοιμήσου Περσεφόνη
στην αγκαλιά της γης
σου κόσμου το μπαλκόνι
ποτέ μην ξαναβγείς.

Εκεί που σμίγανε τα χέρια τους οι μύστες
ευλαβικά πριν μπουν στο θυσιαστήριο
τώρα πετάνε αποτσίγαρα οι τουρίστες
και το καινούργιο πάν να δουν διυλιστήριο.

Κοιμήσου Περσεφόνη
στην αγκαλιά της γης
σου κόσμου το μπαλκόνι
ποτέ μην ξαναβγείς.

Εκεί που η θάλασσα γινόταν ευλογία
κι ήταν ευχή του κάμπου τα βελάσματα
τώρα καμιόνια κουβαλάν στα ναυπηγεία
άδεια κορμιά σιδερικά παιδιά κι ελάσματα.

Κοιμήσου Περσεφόνη
στην αγκαλιά της γης
σου κόσμου το μπαλκόνι
ποτέ μην ξαναβγείς.

Στίχοι: Νίκος Γκάτσος, Μουσική: Μάνος Χατζιδάκης

«Ο εφιάλτης της Περσεφόνης» είναι ένα επίκαιρο τραγούδι το οποίο αναφέρεται στο περιβαλλοντικό πρόβλημα, συγκρίνοντας την αρχαία με τη σύγχρονη Ελευσίνα. Ο ποιητής, Νίκος Γκάτσος, σε αυτό το ποίημα ζητά από την Περσεφόνη να μείνει στον Άδη, για να μη δει την ασχήμια που υπάρχει τώρα στην Ελευσίνα., δηλαδή να μην ανέβει στη Γη ούτε τους έξι μήνες του χρόνου που έβγαινε από τον Άδη,... τόσο πολύ άσχημη είναι η κατάσταση λόγω της ανθρώπινης δραστηριότητας. Κι ότι ίσως είναι καλύτερα στον Άδη πλέον... Στους δύο πρώτους στίχους κάθε στροφής αναφέρεται στη χαμένη αξία της φύσης και στους δύο τελευταίους στίχους κάθε στροφής αναφέρεται στην έλλειψη σεβασμού προς το περιβάλλον, που παρατηρείται στη σημερινή εποχή. Όσο κι αν μας αφήνουν μία πικρία αυτοί οι στίχοι, είναι όμως αληθινοί και θα πρέπει να μας προβληματίσουν ακόμα περισσότερο. Εμείς θέλουμε καθαρές τις πόλεις μας,

Θέλουμε μία ποιοτική ζωή σε συνδυασμό με την ανάπτυξη και θα το προσπαθήσουμε!

Άρτεμις Γ., Εύα Κ.

Κρυπτόλεξο -

Βρες τις 9 λέξεις: υπερθέρμανση, φαινόμενο του θερμοκηπίου, θερμοκρασία, διοξείδιο του άνθρακα, ορυκτά καύσιμα, καιρικές συνθήκες, ατμοσφαιρική ρύπανση, τρύπα του όζοντος, όξινη βροχή (κάθετα, οριζόντια, αντίστροφα)

Υ	Τ	Α	Σ	Δ	Φ	Γ	Η	Ξ	Κ	Υ	Λ	Ι	Φ	Ο
Π	Ρ	Δ	Ι	Ο	Ξ	Ε	Ι	Δ	Ι	Ο	Τ	Υ	Α	Θ
Ε	Υ	Τ	Ο	Υ	Α	Ν	Θ	Ρ	Α	Κ	Α	Β	Ι	Ε
Ρ	Π	Δ	Φ	Γ	Η	Ξ	Κ	Λ	Ο	Π	Θ	Τ	Ν	Ρ
Θ	Α	Σ	Ζ	Κ	Α	Ι	Ρ	Ι	Κ	Ε	Σ	Ε	Ο	Μ
Ε	Τ	Φ	Χ	Σ	Υ	Ν	Θ	Η	Κ	Ε	Σ	Ρ	Μ	Ο
Ρ	Ο	Γ	Ψ	Η	Ξ	Ο	Ξ	Ι	Ν	Η	Δ	Φ	Ε	Κ
Μ	Υ	Η	Ω	Β	Μ	Β	Ρ	Ο	Χ	Η	Ε	Η	Ν	Η
Α	Ο	Ζ	Ο	Ν	Τ	Ο	Σ	Θ	Κ	Π	Φ	Ξ	Ο	Π
Ν	Ω	Ν	Μ	Κ	Λ	Ξ	Η	Γ	Φ	Δ	Γ	Κ	Γ	Ι
Σ	Β	Α	Μ	Ι	Σ	Υ	Α	Κ	Α	Τ	Κ	Υ	Ρ	Ο
Η	Α	Τ	Μ	Ο	Σ	Φ	Α	Ι	Ρ	Ι	Κ	Η	Ζ	Υ
Σ	Ρ	Υ	Π	Α	Ν	Σ	Η	Α	Χ	Ψ	Ω	Β	Ν	Μ

Ζωή στο νερό

Θάλασσα... πηγή ζωής

Η Θάλασσα είναι ένα απαραίτητο στοιχείο στη ζωή του ανθρώπου, γι' αυτό και χρήζει τον σεβασμό όλων μας. Τα οφέλη που προσφέρει η Θάλασσα είναι τόσα πολλά, που ο άνθρωπος προσπαθεί να εκμεταλλευτεί όσο το δυνατόν περισσότερα.

Αρχικά, ας γνωρίσουμε τις Θάλασσες της Γης,

ΠΩΣ ΔΙΑΙΡΕΙΤΑΙ Η ΘΑΛΑΣΣΑ

Η Θάλασσα διαιρείται:

Σε ωκεανούς: ο Ειρηνικός (είναι ο μεγαλύτερος με έκταση 179.680.000τ.χλμ.), ο Ατλαντικός, ο Ινδικός, ο Βόρειος Παγωμένος ή Αρκτικός, ο Νότιος Παγωμένος ή Ανταρκτικός. Οι ωκεανοί είναι το μεγαλύτερο οικοσύστημα στη Γη. Είναι το σύστημα που στηρίζει τη ζωή στον πλανήτη. Οι ωκεανοί παράγουν τη μισή ποσότητα οξυγόνου που αναπνέουμε και σε αυτούς ανήκει το 97% του όγκου του νερού όλου του κόσμου. Οι ωκεανοί μας παρέχουν το 1/6 της ζωικής πρωτεΐνης που καταναλώνουμε ως τροφή.

Σε Θάλασσες: Μεσόγειος, Σινική ή Θάλασσα Νότιας Κίνας, Ερυθρά (είναι στενός θαλάσσιος βραχίονας του Ινδικού Ωκεανού ανάμεσα στην ΒΑ. Αφρική και την ΝΔ. Ασία), Αραβική, Καραϊβική (νοτιοανατολικά του Κόλπου του Μεξικού), Βερίγγειος (μεταξύ Σιβηρίας και Αλάσκας), Νορβηγική, Μαύρη Θάλασσα, Λευκή Θάλασσα (βορειοδυτικές παγωμένες ακτές της Ρωσίας), Ιαπωνική, Θάλασσα των Κοραλλιών, Βόρεια.

Σε ποτάμια, λίμνες, πελάγη κ.α.

ΤΑ ΩΦΕΛΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ

Οι χρησιμότητες της Θάλασσας είναι πολλές, όπως πολλές είναι και οι ωφέλειες που η Θάλασσα παρέχει στον άνθρωπο. Ας δούμε αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους η Θάλασσα είναι τόσο σημαντική για τον άνθρωπο.

- **Θαλάσσιο εμπόριο:** Μεγάλα καράβια μεταφέρουν εμπορεύματα και πρώτες ύλες, ταξιδεύοντας χιλιάδες μίλια μακριά και σε περιοχές που δε θα γινόταν με διαφορετικό τρόπο(η μεταφορά προϊόντων).

- **Διατροφή:** Ο άνθρωπος εκμεταλλεύεται τη Θάλασσα για την αλιεία. Μεγάλα αλιευτικά σκάφη ψαρεύουν κάθε μέρα τόνους ψαριών, προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες των ανθρώπων όλης της υφής. Τα ψάρια είναι μία πλήρης πηγή πρωτεϊνών, αλλά και των καλών ωμέγα3 λιπαρών οξέων που είναι απαραίτητα για τη διατροφή μας. Επίσης, από τη Θάλασσα παίρνουμε το αλάτι, το οποίο είναι ηλεκτρολύτης ουσιαστικής σημασίας για τη ζωή, ενώ είναι υπεύθυνο και για τη ρύθμιση της ισορροπίας των υγρών και του pH του οργανισμού μας.
- **Υγεία:** Το θαλασσινό νερό και η θαλασσοθεραπεία είναι ευεργετικά για την υγεία του ανθρώπου. Ενισχύουν το ανοσοποιητικό σύστημα, βελτιώνουν την κυκλοφορία του αίματος, μειώνουν τον πόνο στις αρθρώσεις, ηρεμούν τον ερεθισμό του δέρματος και τα φύκια ενυδατώνουν την επιδερμίδα.
- **Ψυχολογία:** Το νερό έχει χαλαρωτικές ιδιότητες, καθώς τα ιχνοστοιχεία που περιέχει επιτρέπουν στον οργανισμό να προσλαμβάνει περισσότερο καθαρό οξυγόνο. Ο ήχος των κυμάτων βοηθάει κι αυτός στη χαλάρωση, καθώς βοηθάει το νου να ησυχάσει. Μια απόδραση στη Θάλασσα μας ηρεμεί και μας χαλαρώνει, καθώς αποτελεί ένα διάλειμμα από την καθημερινότητα.

Ευφροσύνη Α., Λαμπρινή Κ.

(Γνωρίζοντας τις Θάλασσες και τους ωκεανούς με την υδρόγειο σφαίρα)

Ακροστιχίδα της Θάλασσας

Θ _ _ _ _ _
Α _ _ _ _ _
Λ _ _ _ _ _
Α _ _ _ _ _
Σ _ _ _ _ _
Σ _ _ _ _ _
Α _ _ _ _ _

1. Υπάρχουν ψυχρά και ... υποθαλάσσια ρεύματα.
2. Πέλαγος της Ελλάδας.
3. Υγροβιότοπος που αποτελείται από μάζες νερού, συνήθως γλυκού .
4. Βλέπω από μακριά, ... (ρήμα) τη Θάλασσα.
5. Μικρό ψάρι - πλούσια πηγή πρωτεϊνών και ω3 λιπαρών οξέων, η ...
6. Ζώο της Θάλασσας με μεγάλα θωρακικά πτερύγια και μακριά ουρά, η άκρη της οποίας σε μερικά είδη μπορεί να έχει και ηλεκτρισμό.
7. Το σημείο όπου η ξηρά συναντιέται με τη θάλασσα ή αλλιώς, η γραμμή που χωρίζει την ξηρά από τη θάλασσα!

Ευφροσύνη Α., Λαμπρινή Κ.

Τα Θαλάσσια οικοσυστήματα

Τα θαλάσσια νερά καλύπτουν περισσότερο από το 70% της επιφάνειας της Γης και αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 97% του νερού της Γης και το 90% του κατοικήσιμου χώρου στη Γη. Πολλά είναι τα θαλάσσια οικοσυστήματα που υπάρχουν που υπάρχουν πάνω στον πλανήτη μας. Αυτά αποτελούνται από καφέ, πράσινα και κόκκινα φύκια, κοραλλιογενείς υφάλους, μακρόβια φυτά και μεγάλα λιβάδια με θαλάσσια χόρτα. Επίσης, περιλαμβάνουν φυτοπλαγκτόν, ζωοπλαγκτόν και πολλά ασπόνδυλα ζώα όπως καβούρια, αχινοί, μύδια, στρείδια κ.α. Ακόμα στα θαλάσσια οικοσυστήματα ζουν πολλά θηλαστικά ζώα (φάλαινες, καρχαρίες, δελφίνια και χελώνες) Τα θαλάσσια οικοσυστήματα είναι πανέμορφα και γεμάτα ζωή, αλλά αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα εξαιτίας των ανθρώπων. Κάποια από αυτά είναι η υπεραλίευση, η θαλάσσια ρύπανση, η κλιματική αλλαγή, η εξόρυξη (πετρελαίου, φυσικού αερίου κ.α) και η οικοδόμηση στις παράκτιες περιοχές. Γι αυτό εμείς οι άνθρωποι

πρέπει να μην μολύνουμε το περιβάλλον και να προστατεύουμε κάθε μορφή ζωής στον πλανήτη.

Γεωργία Φ.

Η **θαλάσσια ρύπανση**, που κατά κύριο λόγο οφείλεται στο πλαστικό. Κάθε χρόνο, πάνω από **8 εκατομμύρια τόνοι πλαστικού καταλήγουν στις θάλασσες.**

Παράκτια οικοσυστήματα... σε κίνδυνο!

Τα παράκτια οικοσυστήματα είναι μία από τις πιο παραγωγικές θαλάσσιες ζώνες. Αυτό συμβαίνει λόγω των ρηχών νερών που υπάρχουν, στα οποία η ηλιακή ακτινοβολία μπορεί να διεισδύσει ως το βυθό της θάλασσας και να παρέχει τις συνθήκες, ώστε να επιτραπεί η υγιής αναπαραγωγή και η διατήρηση της ζωής. Τα οικοσυστήματα της παράκτιας ζώνης των ελληνικών θαλασσών (η μεγαλύτερη και επιμηκέστερη ακτογραμμή στην Ευρώπη) θεωρούνται από τα πιο βιοποικίλα οικοσυστήματα ολόκληρης της Μεσογείου. Όμως, εξαιτίας της εγγύτητας τους σε πόλεις και χωριά, τα παράκτια οικοσυστήματα συχνά επηρεάζονται από ανθρωπογενείς παράγοντες:

1. Η υπεραλίευση: Η θάλασσα αδειάζει οι αλιευτικοί πόροι υπεραλιεύονται, ο κλάδος της αλιείας κινδυνεύει να καταρρεύσει. Το κράτος οφείλει να προστατέψει την αλιεία.

«Η παράνομη και καταστροφική αλιεία λεηλατεί τη θάλασσα, αφήνει τη μεγάλη πλειονότητα των απλών ψαράδων χωρίς εισόδημα, τα αποθέματα ιχθύων είναι στα πρόθυρα της κατάρρευσης, δελφίνια και φώκιες λιμοκτονούν και ο μέσος καταναλωτής δεν θα μπορεί σε λίγο να αγοράσει φρέσκο ψάρι λόγω υπερβολικής αύξησης των τιμών», συμπληρώνει η Αναστασία Μήλιου, ερευνήτρια του «Αρχιπελάγους», που εδρεύει στη Σάμο. Η δημιουργία προστατευόμενων περιοχών όπου τα ψάρια θα μπορούν να αναπαραχθούν, κρίνεται απαραίτητη. Ακόμα, θα μπορούσε να απαγορευτεί το ψάρεμα πανελλαδικά τον

μήνα Μάιο, όπου το 80% των ειδών αναπαράγεται» υποστηρίζουν οι ψαράδες.

2. Η ρύπανση και ευτροφισμός: Το καθαρό νερό έχει ζωτική σημασία για τη δημόσια υγεία και τα οικοσυστήματα. Ευτροφισμός (εμπλουτισμός των υδάτων με μεγάλες ποσότητες θρεπτικών συστατικών): η χρήση μεγάλων ποσοτήτων λιπασμάτων στις εντατικές καλλιέργειες προκαλεί φαινόμενα ευτροφισμού στα στάσιμα επιφανειακά ύδατα και οδηγεί στη μείωση της βιοποικιλότητας. Τα βιομηχανικά απόβλητα απελευθερώνουν βλαβερές χημικές ουσίες στο περιβάλλον. Η παρουσία τους στο νερό προκαλεί αλλαγές στο οικοσύστημα και πολλά ζώα μπορεί να μην αντέξουν αυτές τις αλλαγές στην ποιότητα του νερού. Στις περισσότερες περιπτώσεις η ρύπανση του νερού δεν είναι ορατή και είναι αποτέλεσμα πολλών χρόνων.

3. Ανθρώπινη δραστηριότητα, τουρισμός: Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί σημαντική αύξηση του τουρισμού στα ποτάμια και τις λίμνες. Αυτή η τουριστική ανάπτυξη έχει προκαλέσει αύξηση των αστικών αποβλήτων. Τα αστικά απόβλητα περιέχουν οργανικές και ανόργανες ουσίες που ρυπαίνουν το περιβάλλον και προκαλούν φαινόμενα ευτροφισμού. Οι τουριστικές δραστηριότητες που επηρεάζουν τους υδροβιότοπους είναι η κατάβαση ποταμών, η παρατήρηση πουλιών κ.α. Σε μια ευαίσθητη περιοχή, ακόμα και ένας μικρός αριθμός τουριστών, μπορεί να προκαλέσει προβλήματα.

Γιώργος Γκ.

Ύδωρ: μια μεγάλη οικογένεια!!!

(το νερό στα αρχαία ελληνικά)

υδροδοτώ, υδρόγειος, υδραγωγείο, υδραυλικός, υδρατμός, ύδρευση, υδροβιότοπος, υδρογεωλογία, υδρόμετρο, υδροφορέας, υδάτινος, υδρορροή, υδροπλάνο

Γιάννης Α.

Παροιμίες και Αινίγματα για τη Θάλασσα

- Η θάλασσα και ο αχάριστος ποτέ τους δεν χορταίνουν!
- Η θάλασσα δεν πιάνεται, δοκιμάζεται.
- Η θάλασσα είναι γαλανή, μα ο αέρας τη μαυρίζει.
- Η θάλασσα έχει πολλά φαρμάκια.
- Αν δεν κάτσει η πέτρα στη θάλασσα, δε μαλλιάζει.

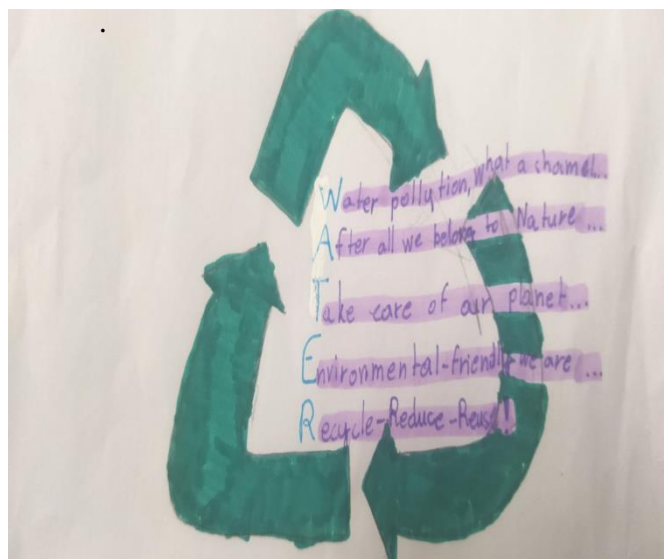
Μοιάζει με ζώο που ζει στον αγρό, δεν έχει πόδια όμως αυτό, έχει ένα σάκο στην κοιλιά, εκεί φροντίζει ο μπαμπάς τα αβγά! Τι είναι;

Τον βλέπουμε στη θάλασσα μα και στον ουρανό, χρώματα έχει όμορφα, ξαπλώνει στο βυθό. Τι είναι;

Σώμα διάφανο σαν το ζελέ, άλλοτε ροζ, άλλοτε μπλε, σαν μπαλόκι με πόδια πολλά, αν σ' ακουμπήσουν, τσούζει φοβερά! Τι είναι;

Καβούκι μακρουλό, πόδια σαν κουπιά κολυμπά στις θάλασσες χρόνια πολλά. Μα ένα βράδυ βγαίνει στη στεριά κι εκεί στις άμμου τη ζεστασιά γεννάει πολλά αβγά. Τι είναι;

Νίκος Λ., Νουρ Α.

Νικόλαος Ρίζος, επαγγελματίας δύτες.

«...μέσα από τον βυθό»

Στα πλαίσια της διερεύνησης του 14^{ου} στόχου (ζωή στο νερό) είχαμε την τιμή και τη χαρά να έχουμε κοντά μας, στο σχολείο μας, τον κ.Νικόλαο Ρίζο, έναν επαγγελματία δύτε.

Ένας ζωντανός, εποικοδομητικός διάλογος, μία βιωματική διάδραση, μεταξύ ενός ανθρώπου της θάλασσας, ενός επαγγελματία δύτε και των μαθητών της Ε τάξης, έλαβε χώρα για τη ζωή του θαλάσσιου βυθού και την ενέργειά του ως πηγή ζωής για τον πλανήτη Γη.

Ο κ. Ρίζος συνομίλησε για αρκετή ώρα μαζί μας, μας μίλησε πολύ απλά και κατανοητά για τη ζωή στο νερό, τους κινδύνους που αντιμετωπίζει ο θαλάσσιος κόσμος, την ευθύνη, τη συμπεριφορά των ανθρώπων απέναντι στη θάλασσα, για το παρόν και το παρελθόν του βυθού, όπως εκείνος το βλέπει με την πάροδο του χρόνου και τις αλλαγές που παρατηρούνται σ' αυτόν.

Συγκεκριμένα ανέφερε πως ο βυθός, πριν δέκα χρόνια, ήταν διαφορετικός απ' ό τι σήμερα. Ήταν πιο καθαρός, πιο ήρεμος, πιο πλούσιος. Και αυτό οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στην ανθρώπινη δραστηριότητα και παρέμβαση. Μας τόνισε πως **ο απόλυτος σεβασμός του υγρού στοιχείου είναι καθήκον όλων μας** και ένας από τους μείζονες στόχους της εκπαιδευτικής μας διαδικασίας...

Ακόμη, αναφέρθηκε στη δουλειά του δύτε, στα απρόοπτα, στις εκπλήξεις που κρύβει ο βυθός, αλλά και στους κινδύνους που τυχόν αντιμετωπίζει. Μοιράστηκε μαζί μας εμπειρίες και λεπτομέρειες της δουλειάς του και, φυσικά, απάντησε σε ΌΛΕΣ τις ερωτήσεις μας και έλυσε όλες τις απορίες μας!

Τέλος, απαντώντας στην ερώτηση: Τι είναι για σας η θάλασσα:

-Η θάλασσα είναι ένα είδος ελευθερίας!

Συμπεριέλαβε τα πάντα σε μία μόνο λέξη!!!

Ένα μεγάλο ευχαριστώ...!

Η συντακτική ομάδα

Μαθαίνοντας γερμανικά!

(στα πλαίσια του μαθήματος της δεύτερης γλώσσας που διδασκόμαστε στο σχολείο, εκπ/κός Κατερίνα Μπαμπουδά)

Λεξιλόγιο (όροι οι οποίοι σχετίζονται με τους στόχους μας!)

Φτώχεια-**armut** (αρμούτ)

Φτωχός -**arm** (αρμ)

Χρήματα-**Geld** (γκέλντ)

Εισόδημα -Einkommen (Αινκόμεν)

Ανακύκλωση-**Recykling** (ρίσάινκλινγκ)

Κλίμα-**Klima** (κλίμα)

Περιβάλλον-**Umwelt** (ούμβελτ)

Ρύπανση -Verschmutzung (φερσμούτσουγκ)

Νερό-**Wasser** (βάσα)

Οικοσύστημα-**Okosystem** (οκοσυστέμ)

Θαλάσσιαρύπανση-**Meerverschmutzung**
(μέρφερσμούτσουγκ)

Ωκεανοίκαιθάλασσες- **OceanenundMeere**
(οτσεάνεουντμέερε)

Μαθαίνοντας αγγλικά!

Poems and Rhymes by the pupils of the 5th Grade

Water pollution, what a shame!

After all we belong to Nature!

Take care of our planet...

Environmentally friendly we are...

Recycle - Reduce - Reuse we say!!!

(Collective work by the pupils of 5th Grade)

Water pollution is the contamination of water sources by substances which make the water unusable for drinking, cleaning, swimming and other activities. Pollutants include chemicals, trash, bacteria and parasites. All forms of pollution eventually make their way to water...

(a short article by Artemis)

Water pollution is not good for the environment

Animals need the water just like us

Take care of our Home

Everyone can help the Earth

Rescue our planet!

(an acrostic poem by Georgia)

People, reduce water!

Reduce pollution,

Pollution reduce (*2)

People, save the environment!

Reduce rubbish

Rubbish reduce (*2)

People, reuse - recycle - reduce!

Reduce pollution

Pollution reduce (*2)

And after all our planet will be happy again!

(a song by Panagiota)

Water pollution! Is it good? No! Does it hurt our planet? YES!

Recycling! Is it good? Yes! Does it hurt our planet? NO!

Oil spill. Is it good? No! Does it hurt our planet? YES!

(a short poem by Alice)

Air pollution everywhere

It is a problem we must care.

Recycle and reuse

Turn off the lights when not in use!

(a rhyme by Jim)

H	J	G	W	A	T	E	R	K	S	E	A
T	R	A	S	H	A	N	E	W	F	M	G
F	R	M	D	R	A	F	D	Q	E	F	C
R	E	E	K	E	I	R	U	E	R	I	P
E	U	O	C	Y	L	E	C	T	T	N	O
S	S	O	L	Y	S	S	E	S	I	D	L
H	E	L	P	J	C	H	A	A	L	U	L
O	I	L	S	P	I	L	L	W	I	S	U
T	E	N	A	L	P	I	E	S	Z	T	T
O	J	M	R	O	N	T	J	K	E	R	I
H	L	H	R	K	E	T	D	Z	R	I	O
G	P	C	G	K	P	E	E	M	S	A	N
J	I	A	C	I	D	R	A	I	N	L	A
M	A	Q	U	A	T	I	C	L	I	F	E
C	H	E	M	I	C	A	L	S	A	F	E

Βρες τις λέξεις στο παραπάνω κρυπτόλεξο:

CHEMICAL, RECYCLE, MICROPLASTIC, WASTE,
FRESH, WATER, AQUATIC LIFE, OIL SPILL,
ACID RAIN, SAFE, REDUCE, LITTER,
FERTILIZERS, POLLUTION, TRASH, SEA,
REUSE, INDUSTRIAL, OCEAN, PLANET

Έρευνα (στα σχολικά βιβλία της Ε τάξης)

Θέματα όπως η κλιματική αλλαγή, η φτώχεια και η ζωή στο νερό εμπεριέχονται στα σχολικά βιβλία της Ε τάξης, στα εξής κεφάλαια.

Κλίμα - κλιματική αλλαγή

Κ.Π.Α : κεφ. 7°, σελ 33-37 (πώς έχουν επηρεάσει οι ανθρώπινες δραστηριότητες το κλίμα και ποιες οι αρνητικές επιπτώσεις

ΑΓΓΛΙΚΑ: βιβλίο μαθητή UNIT 5,σελ. 61-72 (πώς μπορούμε να σώσουμε το περιβάλλον)

ΦΥΣΙΚΗ: βιβλίο μαθητή σελ. 41 (πώς η μεταβολή της θερμοκρασίας προκαλεί την αλλαγή στο κλίμα)

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ: βιβλίο μαθητή, κεφάλαιο 18°, σελ.65 (παγκόσμιες κλιματικές αλλαγές)

Κεφ. 31°, σελ. 105 (τα προβλήματα της αστικοποίησης)

ΓΛΩΣΣΑ: ενότητα 1^η, σελ 17 άσκηση 2 (ανανεώσιμες πηγές ενέργειας)

ΓΛΩΣΣΑ: τετράδιο εργασιών, σελ 14 (Μια ολόκληρη πόλη χρησιμοποιεί ποδήλατο-το πείραμα της Καρδίτσας)

Ζωή στο νερό

ΓΛΩΣΣΑ: ενότητα 1^η «Ο φίλος μας το περιβάλλον», σελ 12 (άρθρα για την πετρελαιοκηλίδα στις ακτές της Βόρειας Ισπανίας)

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ: βιβλίο μαθητή κεφ. 21°, σελ. 72-74 (Η ζωή στα ποτάμια και στις λίμνες)

Βιβλίο μαθητή κεφ. 24°, σελ. 83 (Για τα παράκτια οικοσυστήματα)

Φτώχεια

Κ.Π.Α: κεφ. 7°, σελ 37 (έρευνα για το αν η φτώχεια, ως θέμα, ενδιαφέρει τους μαθητές)

Σελ. 41, (όλο και περισσότερα παιδιά πεθαίνουν στην Αφρική)

Τα θέματα αυτά θα έπρεπε να μας απασχολούν και να μας ευαισθητοποιούν όλους ανεξαιρέτως.

Άγγελος Ψ.

Δράσεις του σχολείου μας

Οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές του σχολείου μας έχουν οικολογική συνείδηση και αυτό φαίνεται μέσα από τις δράσεις που γίνονται στο σχολείο μας.

- ✓ Σε όλες τις τάξεις υπάρχει κάδος ανακύκλωσης.

- ✓ Στον κοινόχρηστο χώρο του σχολείου υπάρχει κάδος ανακύκλωσης καπακιών, ο οποίος γεμίζει σε τακτά χρονικά διαστήματα.

- ✓ Η **Α τάξη** του σχολείου μας, στα πλαίσια του μαθήματος των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων ασχολήθηκε με το θέμα της ανακύκλωσης και μαζί με την κ. **Ασημίνα Χατζηαγγελάκη**, τη μουσικό του σχολείου μας, η οποία έχει αναλάβει τη διδασκαλία του συγκεκριμένου μαθήματος στην Α τάξη, ανέβασαν μία καταπληκτική θεατρική παράσταση με τίτλο: «Σώστε και ανακυκλώστε».

«Μέσα από συζήτηση, βιντεάκια, ζωγραφιές και παιχνίδια εντοπίσαμε τη σημασία της επαναχρησιμοποίησης των άχρηστων υλικών και αντικειμένων μέσα από την ομαδοποίηση τους σε ξεχωριστούς κάδους, ανάλογα με το υλικό τους, με στόχο ένα βιώσιμο μέλλον» αναφέρει η κα Χατζηαγγελάκη.

- ✓ Ακόμη, και οι χριστουγεννιάτικες κατασκευές μας ήταν φτιαγμένες από φυσικά υλικά! (Ε τάξη)

- ✓ Οι μαθητές της **Δ' τάξης** και η δασκάλα της τάξης κα **Βασιλική Παλαμιώτου** στα πλαίσια του μαθήματος Εργαστηρίων Δεξιοτήτων και πιο συγκεκριμένα στη θεματική «**Φροντίζω το Περιβάλλον-Οικολογία**», υλοποίησαν το Πρόγραμμα «**Το Δάσος Ευεργέτης**».

Σκοπός της δράσης αυτής ήταν οι μαθητές να αναγνωρίσουν τα οφέλη που μας προσφέρει το δάσος, τους κινδύνους που το απειλούν, να αγαπήσουν το δάσος και να υιοθετήσουν στάσεις φιλικές προς αυτό, να προτείνουν τρόπους προστασίας των δασών και να εκφράσουν τους

προβληματισμούς τους σχετικά με την αλληλεπίδραση των δασικών οικοσυστημάτων και του περιβάλλοντος. Κατά την πορεία υλοποίησης της δράσης διενεργήθηκαν διάφορες βιωματικές δράσεις. Μία από αυτές ήταν η δραματοποίηση (κίνηση του σώματος, χορός, εικόνες) του παραμυθιού με τίτλο «Χνάρια στο δάσος», εμπνευσμένο από το Εκπ/κό Πρόγραμμα της ActionAid Ελλάς «Εκπαιδύοντας τους αυριανούς Έλληνες Πολίτες του Κόσμου».

Η ιστορία διαδραματίζεται σε ένα χωριό της Ν. Ινδίας. Η ηρωίδα μας είναι ένα κορίτσι από τους Αντιβάσι (ιθαγενής). Οι Αντιβάσι κατάγονται από τους κατοίκους των δασών που ζούσαν εκεί από τα αρχαία χρόνια. Η σχέση των Αντιβάσι με το δάσος είναι απόλυτα αρμονική. Θεωρούν ότι αποτελούν ένα μέρος του οικοσυστήματος χωρίς να είναι κυρίαρχοι του. Όμως η είσοδος ξένων στην περιοχή άλλαξε εντελώς το σκηνικό... «Στην παραπάνω δράση τα παιδιά εργάστηκαν με πολλή όρεξη και ενθουσιασμό» αναφέρει η κα Παλαμιώτου.

- ✓ Η Δ τάξη, συμμετέχει επίσης, στον 7^ο Πανελλήνιο μαθητικό διαγωνισμό συγγραφής παραμυθιού με θέμα: «Μια λέξη μαγική... ίσως σώσει τη Γη». Τίτλος 1^{ου} παραμυθιού: «Ταξίδι στις πιο περίεργες χώρες» και Τίτλος 2^{ου} παραμυθιού: «Ο Μάγος Ιζούκου και ο Μίκος Δραμικός»

Λύσεις των παιχνιδιών

Η ακροστιχίδα της φτώχειας σελ.6

Φ Ι
Τ ΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ
Ω ΔΗ
ΧΡΗΜΑΤΑ
Ε ΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
Ι ΣΑ
Α ΙΕΔΝΕ

Συμπλήρωσε την ακροστιχίδα της ανακύκλωσης: (για τις απαντήσεις θα βοηθηθείς από προηγούμενο άρθρο) σελ.9

Α ΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ
Ν ΕΑ
Α ΝΑΚΥΚΛΩΝΟΝΤΑΙ
Κ ΑΔΟΥΣ
Υ ΛΙΚΑ
Κ ΟΜΠΟΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ
Λ ΑΣΙΘΙ
Ω ΚΕΑΝΟΥΣ
ΣΥΣΚΕΥΕΣ
Η ΠΕΙΡΟΥ

Κρυπτόλεξο σελ.12

Υ	Τ	Α	Ε	Ρ	Τ	Υ	Θ	Ι	Ο	Π	Λ	Κ	Φ	Π
Π	Ρ	Δ	Ι	Ο	Ξ	Ε	Ι	Δ	Ι	Ο	Η	Κ	Α	Θ
Ε	Υ	Τ	Ο	Υ	Α	Ν	Θ	Ρ	Α	Κ	Α	Ξ	Ι	Ε
Ρ	Π	Α	Σ	Δ	Φ	Γ	Η	Ξ	Κ	Λ	Μ	Ν	Ν	Ρ
Θ	Α	Η	Δ	Κ	Α	Ι	Ρ	Ι	Κ	Ε	Σ	Ν	Ο	Μ
Ε	Τ	Υ	Φ	Σ	Υ	Ν	Θ	Η	Κ	Ε	Σ	Β	Μ	Ο
Ρ	Ο	Γ	Ω	Σ	Φ	Ο	Ξ	Ι	Ν	Η	Θ	Ω	Ε	Κ
Μ	Υ	Φ	Χ	Η	Γ	Β	Ρ	Ο	Χ	Η	Ι	Ψ	Ν	Η
Α	Ο	Ζ	Ο	Ν	Τ	Ο	Σ	ς	Ρ	Τ	Υ	Ψ	Ο	Π
Ν	Φ	Τ	Υ	Γ	Η	Θ	Ξ	Ι	Κ	Ο	Λ	Χ	Η	Ι
Σ	Δ	Α	Μ	Ι	Σ	Υ	Α	Κ	Α	Τ	Κ	Υ	Ρ	Ο
Η	Α	Τ	Μ	Ο	Σ	Φ	Α	Ι	Ρ	Ι	Κ	Η		Υ
Α	Ρ	Υ	Π	Α	Ν	Σ	Η	Ε	Ρ	Τ	Υ	Χ	Ψ	Ζ

Ακροστιχίδα της Θάλασσας σελ.14

ΘΕΡΜΑ
Α ΙΓΑΙΟ
Λ ΙΜΝΗ
Α ΓΝΑΝΤΕΥΩ
Σ ΑΡΔΕΛΑ
Σ ΑΛΑΧΙ
Α ΚΤΟΓΡΑΜΜΗ

Αινίγματα: σελ.15

ιππόκαμπος, αστερίας, μέδουσα, θαλάσσια χελώνα

Κρυπτόλεξο με αγγλικές λέξεις σελ.18

H	J	G	W	A	T	E	R	K	S	E	A
T	R	A	S	H	A	N	E	W	F	M	G
F	R	M	D	R	A	F	D	Q	E	F	C
R	E	E	K	E	I	R	U	E	R	I	P
E	U	O	C	Y	L	E	C	T	T	N	O
S	S	O	L	Y	S	S	E	S	I	D	L
H	E	L	P	J	C	H	A	A	L	U	L
O	I	L	S	P	I	L	L	W	I	S	U
T	E	N	A	L	P	I	E	S	Z	T	T
O	J	M	R	O	N	T	J	K	E	R	I
H	L	H	R	K	E	T	D	Z	R	I	O
G	P	C	G	K	P	E	E	M	S	A	N
J	I	A	C	I	D	R	A	I	N	L	A
M	A	Q	U	A	T	I	C	L	I	F	E
C	H	E	M	I	C	A	L	S	A	F	E

Οικοκώδικας

Σύνολο κανόνων περιβαλλοντικής συμπεριφοράς στο σχολείο και στο σπίτι...
με στόχο την υιοθέτηση μέτρων, στάσεων και νοοτροπίας φιλικής προς το περιβάλλον.

1. Κάνω ανακύκλωση στο σπίτι και στο σχολείο (χαρτί, πλαστικό, μέταλλο, γυαλί).

2. Οι επιλογές μου να είναι φιλικές προς το περιβάλλον:

Μειώνω τα παραγόμενα σκουπίδια - Επιλέγω γεύματα με λιγότερα απορρίμματα, μειώνω τον όγκο των σκουπιδιών που πετιούνται.

Π.χ. Έχω το κολατσιό μου (από το σπίτι) σε μπολάκι και όχι κάτι «έτοιμο» σε συσκευασία.

Στο σχολείο **πίνω** νερό από το παγούρι μου και **δεν αγοράζω** μπουκαλάκι πλαστικό μιας χρήσης.

Κάνω έξυπνες επιλογές όταν **ψωνίζω**. Αγοράζω λιγότερα, αγοράζω καλύτερα (καλύτερη ποιότητα), ξοδεύω λιγότερα

π.χ. Επιλέγω ξύλινα ή λούτρινα παιχνίδια αντί για πλαστικά.

Κλείνω τη βρύση όταν σαπουνίζω τα χέρια μου και όταν βουρτσίζω τα δόντια μου.

ΟΥΤΕ ΣΤΑΓΟΝΑ ΧΑΜΕΝΗ

Απενεργοποιώ και αποσυνδέω οποιαδήποτε συσκευή δεν χρησιμοποιώ, **σβήνω** τα φώτα όταν βγαίνω από κάποιο δωμάτιο ή όταν βγαίνω από την αίθουσα για διάλειμμα.

Π.χ. ηλεκτρονικό υπολογιστή, τηλεόραση, ηλεκτρική κουζίνα κ.α.

Μετακινούμαι με το ποδήλατο ή περπατώ (για σύντομες διαδρομές).

3. Ενημερώνω και **ευαισθητοποιώ** για τα περιβαλλοντικά ζητήματα φίλους, συμμαθητές και συγγενείς κάνοντας τους να νοιαστούν περισσότερο.

Γιάννης Α.

Α Σ Ϊ Ν Ε - Ν Α Α Ν Α Φ Α Ρ Θ Μ Ι

Το όλο εγχείρημα ήταν το αποτέλεσμα ενός σχολείου που εμπνέει και λειτουργεί συνεργατικά και συμμετοχικά, με απόλυτο σεβασμό στην προσφορά του καθενός, για το καλύτερο αποτέλεσμα των μαθητών μας .

Ένα μεγάλο ευχαριστώ και πολλά μπράβο στους μαθητές της Ε τάξης, που εργάστηκαν με ενθουσιασμό και επιμέλεια για την έκδοση αυτής της εφημερίδας,

στη διευθύντρια του σχολείου μας, την κ. Δέσποινα Μουζαλά, για την ενθάρρυνση και την υποστήριξη που μας παρείχε,

αλλά και σε όλους τους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι έδρασαν υποστηρικτικά:

Σοφία Ζηζάκη (ΤΕ 06-Αγγλικά)

Ασημίνα Χατζηαγγελάκη (ΤΕ 79-Μουσική), Κατερίνα Μπαμπουρδά (ΤΕ 07 , Γερμανικά), Βασιλική Παλαμιώτου(ΤΕ 70), Βασίλης Πανταζώνας (ΤΕ 70)

Η υπεύθυνη εκπαιδευτικός,
Αναστασία Νιτσάκη (ΤΕ70)